

II.

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/236

od 21. prosinca 2020.

o izmjeni tehničkih standarda utvrđenih u Delegiranoj uredbi (EU) 2016/2251 u pogledu vremena početka primjene određenih postupaka za upravljanje rizikom za potrebe razmjene kolaterala

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 11. stavak 15.,

budući da:

- (1) Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2016/2251 ⁽²⁾ utvrđuju se, među ostalim, postupci za upravljanje rizikom, uključujući razine i vrstu kolaterala i mehanizme za odvajanje iz članka 11. stavka 3. Uredbe (EU) br. 648/2012, koje financijske druge ugovorne strane moraju imati za razmjenu kolaterala u odnosu na svoje ugovore o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana. Delegiranom uredbom (EU) 2016/2251 provodi se međunarodni okvir za razmjenu kolaterala koji su na globalnoj razini dogovorili Bazelski odbor za nadzor banaka (BCBS) i Međunarodna organizacija nadzornih tijela za vrijednosne papire (IOSCO).
- (2) Mnoge druge ugovorne strane sklapaju fizički namirene devizne termenske ugovore i fizički namirene ugovore o razmjeni valuta kako bi se zaštitile od rizika povezanih s izloženošću valutnom riziku. S obzirom na specifičan profil rizika tih ugovora i potrebu za međunarodnom regulatornom konvergencijom, primjereno je ograničiti obveznu razmjenu varijacijskog iznosa nadoknade na takve ugovore sklopljene između drugih ugovornih strana koje su u najvećoj mjeri sistemske. Za ugovore koji se sklapaju sa subjektima koji nisu institucije trebalo bi uvesti trajno izuzeće.
- (3) Delegiranom uredbom (EU) 2016/2251 predviđa se postupna provedba tijekom niza godina u skladu s rasporedom provedbe koji su dogovorili BCBS i IOSCO. Cilj je te postupne provedbe osigurati međunarodnu dosljednost, a time i smanjiti mogućnosti za regulatornu arbitražu. Isto tako, cilj je postupne provedbe olakšati razmjernu i učinkovitu provedbu predmetnih zahtjeva tako da se drugim ugovornim stranama, ovisno o kategoriji druge ugovorne strane, vrsti ugovora i trenutku sklapanja ili obnove ugovora, omogućiti dovoljno vremena za prilagodbu njihovih internih

⁽¹⁾ SL L 201, 27.7.2012., str. 1.

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/2251 od 4. listopada 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju u pogledu regulatornih tehničkih standarda za tehnike smanjenja rizika za ugovore o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana (SL L 340, 15.12.2016., str. 9.).

sustava i procesa predmetnim zahtjevima. Konačno, postupnom provedbom koja je predviđena u Delegiranoj uredbi (EU) 2016/2251 uzimaju se u obzir opseg i razina provedbe zahtjeva za razmjenu kolaterala koje su BCBS i IOSCO dogovorili za druge jurisdikcije, čime se izbjegava fragmentacija tržišta i osiguravaju jednaki uvjeti na globalnoj razini za druge ugovorne strane s poslovnim nastanom u Uniji. Konkretno, Delegiranom uredbom (EU) 2016/2251 predviđa se više vremena za određene proizvode na koje se u drugim jurisdikcijama ne primjenjuju istovrijedni zahtjevi za iznos nadoknade.

- (4) BCBS i IOSCO sada su izmijenili svoj raspored provedbe zahtjeva koji se odnose na razmjenu kolaterala kako bi podržali neometanu i urednu provedbu zahtjeva za iznos nadoknade na međunarodnoj razini, a posebno zato što manje druge ugovorne strane nisu mogle poštovati prvotno predviđeni rok. Osim toga, u nekim trećim zemljama na određene se proizvode još uvijek ne primjenjuju istovrijedni zahtjevi za iznos nadoknade. Stoga bi se ta izmjena rasporeda provedbe BCBS-a i IOSCO-a trebala odraziti u postupnoj provedbi predviđenoj Delegiranom uredbom (EU) 2016/2251.
- (5) Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo, Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje i Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala („europska nadzorna tijela”) prate napredak koji su druge ugovorne strane ostvarile u provedbi zahtjeva za inicijalni iznos nadoknade za izvedenice čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana. Europska nadzorna tijela svjesna su da će se u završnoj fazi provedbe zahtjevi za inicijalni iznos nadoknade prvi put primjenjivati na velik broj subjekata. Radi neometane i uredne provedbe zahtjeva za iznos nadoknade među svim članovima BCBS-a i IOSCO-a te sprečavanja fragmentacije tržišta rok za provedbu zahtjeva za inicijalni iznos nadoknade trebalo bi produljiti za dodatnu godinu dana za druge ugovorne strane s ukupnim prosječnim zamišljenim iznosom izvedenica čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana između 8 i 50 milijardi EUR.
- (6) Europska nadzorna tijela prate i učinak izbijanja bolesti COVID-19 na financijska tržišta, posebno u odnosu na velike izazove za druge ugovorne strane koje je prouzročila ta bolest, kao što su rad na daljinu i potreba za usmjeravanjem sredstava na upravljanje rizicima povezanim s volatilnošću tržišta. Okvir BCBS-a i IOSCO-a isto je tako izmijenjen kako bi se uzele u obzir posljedice izbijanja bolesti COVID-19 i odgodila provedba zahtjeva za inicijalni iznos nadoknade. Ta se izmjena mora odraziti u rasporedu provedbe utvrđenom u Delegiranoj uredbi (EU) 2016/2251. To dodatno produljenje roka za provedbu zahtjeva za inicijalni iznos nadoknade dovelo bi do toga da druge ugovorne strane s ukupnim prosječnim zamišljenim iznosom izvedenica čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana većim od 50 milijardi EUR podliježu zahtjevima za inicijalni iznos nadoknade od 1. rujna 2021., a druge ugovorne strane s ukupnim prosječnim zamišljenim iznosom izvedenica čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana većim od 8 milijardi EUR od 1. rujna 2022.
- (7) Delegiranom uredbom (EU) 2016/2251 odgađa se datum primjene zahtjeva za bilateralni iznos nadoknade za ugovore o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana sklopljene između drugih ugovornih strana koje su dio iste grupe, pri čemu jedna druga ugovorna strana ima poslovni nastan u trećoj zemlji, a druga druga ugovorna strana u Uniji. Ta odgoda datuma primjene bila je nužna kako bi se osiguralo da takvi ugovori o OTC izvedenicama ne podliježu zahtjevima za bilateralni iznos nadoknade prije donošenja provedbenog akta na temelju članka 13. stavka 2. Uredbe (EU) br. 648/2012. Unatoč naporima uložanima u analizu jurisdikcija trećih zemalja za koje bi moglo biti opravdano donijeti takav provedbeni akt, dosad su na temelju članka 13. stavka 2. Uredbe (EU) br. 648/2012 donesena samo dva takva provedbena akta u vezi s transakcijama OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana. Primjenu zahtjeva za bilateralni iznos nadoknade za unutargrupne ugovore o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana trebalo bi stoga dodatno odgoditi kako bi se izbjegle neželjene štetne gospodarske posljedice koje bi istek tog izuzeća imao na društva iz Unije.
- (8) Kako bi se izbjegla fragmentacija tržišta i osigurali jednaki uvjeti na globalnoj razini za druge ugovorne strane s poslovnim nastanom u Uniji, trebalo bi osigurati i međunarodnu regulatornu konvergenciju u pogledu postupaka za upravljanje rizicima za druge vrste OTC izvedenica koje ne podliježu istovrijednim zahtjevima za iznos nadoknade. Posebno uzimajući u obzir činjenicu da u nekim jurisdikcijama opcije na vlasničke instrumente pojedinačnog društva i opcije na indeks ne podliježu istovrijednim zahtjevima za iznos nadoknade te da nije

vjerojatno, posebno u trenutačnom kontekstu, da će te jurisdikcije uskoro postići veću regulatornu konvergenciju u pogledu tih proizvoda, zahtjeve koji se odnose na tretman tih proizvoda trebalo bi i dalje postupno uvoditi. Tim dodatnim razdobljem postupnog uvođenja trebalo bi se osigurati vrijeme za praćenje regulatornih kretanja u drugim jurisdikcijama i osigurati da se u Uniji uspostave odgovarajući zahtjevi za smanjenje kreditnog rizika druge ugovorne strane u odnosu na takve ugovore, pritom sprečavajući mogućnosti za regulatornu arbitražu.

- (9) Ujedinjena Kraljevina postala je treća zemlja 1. veljače 2020., a 31. prosinca 2020. pravo Unije prestat će se primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu i u njoj. Zahtjevom za razmjenu kolaterala utvrđenim u Uredbi (EU) br. 648/2012 koji se odnosi na ugovore o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana nije predviđena mogućnost povlačenja države članice iz Unije. Izazovi s kojima se suočavaju stranke u ugovorima o OTC izvedenicama čije druge ugovorne strane imaju poslovni nastan u Ujedinjenoj Kraljevini izravna su posljedica događaja koji je izvan njihove kontrole i mogu ih staviti u neravnopravan položaj u odnosu na druge druge ugovorne strane u Uniji. U Delegiranoj uredbi (EU) 2016/2251 utvrđuju se različiti datumi početka primjene postupaka za razmjenu kolaterala za ugovore o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana, ovisno o kategoriji druge ugovorne strane u tim ugovorima. Druge ugovorne strane ne mogu predvidjeti ni budući status druge ugovorne strane s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini ni u kojoj će mjeri ta druga ugovorna strana moći nastaviti pružati određene usluge drugim ugovornim stranama s poslovnim nastanom u Uniji.
- (10) Kako bi riješile tu situaciju, druge ugovorne strane možda će htjeti obnoviti ugovor tako da drugu ugovornu stranu s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini zamijene drugom ugovornom stranom s poslovnim nastanom u državi članici. Prije početka primjene Uredbe (EU) br. 648/2012 i Delegirane uredbe (EU) 2016/2251 druge ugovorne strane u ugovorima o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana nisu bile dužne razmjenjivati kolaterale te stoga bilateralne transakcije nisu bile osigurane kolateralom ili su bile dobrovoljno osigurane kolateralom. Ako zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije druge ugovorne strane budu dužne pri obnovi svojih ugovora razmjenjivati kolaterale, druga druga ugovorna strana možda neće moći pristati na obnovu ugovora. Kako bi se osiguralo neometano funkcioniranje tržišta i jednaki tržišni uvjeti za druge ugovorne strane s poslovnim nastanom u Uniji, druge ugovorne strane trebale bi moći druge ugovorne strane s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini zamijeniti drugim ugovornim stranama s poslovnim nastanom u državi članici bez obveze razmjene kolaterala za te obnovljene ugovore.
- (11) Osim toga, drugim ugovornim stranama trebalo bi dati dovoljno vremena da zamijene svoje druge ugovorne strane s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini. Stoga bi trebalo odgoditi datum od kojeg se zahtjev za razmjenu kolaterala može aktivirati za obnovu tih ugovora.
- (12) Delegiranu uredbu (EU) 2016/2251 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (13) Ova se Uredba temelji na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koji su europska nadzorna tijela dostavila Komisiji.
- (14) Izmjene Delegirane uredbe (EU) 2016/2251 ograničene su prilagodbe postojećeg regulatornog okvira u skladu s međunarodnim kretanjima. S obzirom na ograničeno područje primjene izmjena i hitnost pitanja, bilo bi nerazmjerno da europska nadzorna tijela provode otvorena javna savjetovanja ili analize mogućih povezanih troškova i koristi. Međutim, europska nadzorna tijela zatražila su mišljenje Interesne skupine za bankarstvo

osnovane u skladu s člankom 37. Uredbe (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾, mišljenje Interesne skupine za osiguranje i reosiguranje i Interesne skupine za strukovno mirovinsko osiguranje osnovanih u skladu s člankom 37. Uredbe (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ te mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane u skladu s člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾.

- (15) Sudionicima na tržištu potrebno je što prije pružiti pravnu sigurnost kako bi se mogli na odgovarajući način pripremiti za usklađivanje sa zahtjevima utvrđenima u Uredbi (EU) br. 648/2012, na čiju će primjenu utjecati ova Delegirana uredba, posebno u pogledu zahtjeva za koje se trenutno primjenjivi rok brzo približava. Stoga bi ova Uredba trebala hitno stupiti na snagu,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjena Delegirane uredbe (EU) 2016/2251

Delegirana uredba (EU) 2016/2251 mijenja se kako slijedi:

- (1) umeće se sljedeći članak 31.a:

„Članak 31.a

Tretman fizički namirenih deviznih terminkih ugovora i fizički namirenih ugovora o razmjeni valuta

Odstupajući od članka 2. stavka 2., druge ugovorne strane mogu svojim postupcima za upravljanje rizikom predvidjeti da se varijacijski iznosi nadoknade ne moraju ni položiti ni naplatiti za fizički namirene devizne terminske ugovore i fizički namirene ugovore o razmjeni valuta ako jedna od drugih ugovornih strana nije institucija kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 3. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ^(*) ili se ne bi smatrala takvom institucijom da ima poslovni nastan u Uniji.

^(*) Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).”;

- (2) članak 35. Delegirane uredbe (EU) br. 2016/2251 zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 35.

Prijelazne odredbe

Druge ugovorne strane iz članka 11. stavka 3. Uredbe (EU) br. 648/2012 mogu i dalje primjenjivati postupke za upravljanje rizikom koje imaju na dan 18. veljače 2021. na ugovore o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana koji su sklopljeni ili obnovljeni u razdoblju od 16. kolovoza 2012. do relevantnih datuma početka primjene ove Uredbe.

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje), o izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i o stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/79/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 48.).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

Druge ugovorne strane iz članka 11. stavka 3. Uredbe (EU) br. 648/2012 mogu i dalje primjenjivati postupke za upravljanje rizikom koje imaju na dan 18. veljače 2021. na ugovore o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana koji ispunjavaju sve sljedeće uvjete:

- (a) ugovori o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana sklopljeni su ili obnovljeni prije relevantnih datuma početka primjene ove Uredbe iz članka 36., 37. i 38. ove Uredbe ili 18. veljače 2021., ovisno o tome koji je datum raniji;
 - (b) ugovori o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana obnavljaju se isključivo u svrhu zamjene druge ugovorne strane s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini drugom ugovornom stranom s poslovnim nastanom u državi članici;
 - (c) ugovori o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana obnavljaju se u razdoblju od 1. siječnja 2021. do jednog od sljedećih datuma, ovisno o tome koji je kasniji:
 - i. relevantnih datuma početka primjene iz članka 36., 37. i 38. ove Uredbe ili
 - ii. 1. siječnja 2022.”;
- (3) članak 36. mijenja se kako slijedi:
- (a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:
 - i. točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) od 1. rujna 2021. ako obje druge ugovorne strane imaju ili pripadaju grupama od kojih svaka ima izvedenice čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana u ukupnom prosječnom zamišljenom iznosu većem od 50 milijardi EUR;”;
 - ii. dodaje se sljedeća točka:

„(f) od 1. rujna 2022. ako obje druge ugovorne strane imaju ili pripadaju grupama od kojih svaka ima izvedenice čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana u ukupnom prosječnom zamišljenom iznosu većem od 8 milijardi EUR.”;
 - (b) u stavku 2. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) od 30. lipnja 2022. ako u pogledu relevantne treće zemlje nije donesena odluka o istovrijednosti na temelju članka 13. stavka 2. Uredbe (EU) br. 648/2012 za potrebe članka 11. stavka 3. te uredbe;”;
- (4) u članku 37. stavku 3. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) od 30. lipnja 2022. ako u pogledu relevantne treće zemlje nije donesena odluka o istovrijednosti na temelju članka 13. stavka 2. Uredbe (EU) br. 648/2012 za potrebe članka 11. stavka 3. te uredbe;”;

(5) u članku 38. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Odstupajući od članka 36. stavka 1. i članka 37., na sve OTC izvedenice čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana i koje su opcije na vlasničke instrumente pojedinačnog društva ili opcije na indeks, članci iz članka 36. stavka 1. i članka 37. primjenjuju se od 4. siječnja 2024.”.

Članak 2.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 21. prosinca 2020.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN